

Er wachten tientallen IS-vrouwen in Syrië op een verzoek tot repatriëring naar Nederland. FOTO ANP/HH

Tijd dringt voor ophalen IS-vrouwen

Kalifaatgangers dreigen straf te ontlopen

door Silvan Schoonhoven

GOUDA • Nederlandse IS-vrouwen dreigen voor goed hun straf te ontlopen als er geen actie wordt ondernomen om ze terug te halen uit Koerdische gevangenenkampen. Volgende week moet Nederland laten zien dat het moeite heeft gedaan om vrouwen met kinderen op te halen, anders kan de rechter een streep halen door de mogelijkheid om ze hier ooit nog achter de tralies te krijgen, blijkt uit een eerder vonnis.

Centraal staat de zaak van Ilham B. uit Gouda, die in 2013 naar het IS-kalifaat vertrok om te trouwen met een Antwerpse jihadstrijder. Sinds 2016 wordt ze vervolgd vanwege lidmaatschap van een terroristische organisatie. Sinds de val van het terreurregime zit ze opgesloten in een Koerdisch gevangenkamp in Oost-Syrië. Ze zegt dat ze spijt heeft en naar huis wil om hier te worden berecht, maar Nederland is tot nu toe huiverig om jihadbruiden terug te halen.

Haar advocate Tamara Buruma wil dat Ilham of wordt teruggedraaid, of dat de strafzaak wordt stopgezet. Ook wat de rechter betreft verspeelt Nederland uiteindelijk de kans om Ilham nog voor de rechter te krijgen. De Rotterdamse rechtbank stelde in juni dat het ministerie van Justitie 'concrete daden' moet laten zien, anders is 'vervolgung onredelijk'. Dat betekent dat ze later alsnog kan terugkeren

Minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid)

FOTO ANP/HH

naar Nederland en dan straffeloos een nieuw leven kan beginnen. Niemand kan namelijk tweemaal voor hetzelfde misdrijf worden vervolgd.

Ilham is niet de enige. Haar situatie is, volgens de rechtsgeleerden, ook van toepassing op een groot aantal andere IS-vrouwen dat nog moet worden vervolgd. Het precieze aantal kan advocaat André Seebregts niet noemen, maar in januari lag er voor 29 in Syrië gevangen jihadisten een Nederlands verzoek tot repatriëring. Inmiddels is een deel van die vrouwen ontsnapt en via Turkije op weg naar Nederland,

al dan niet financieel geholpen door terrorist Samir A.

Minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) zei in februari nog dat hij wel degelijk vrouwen terug wil halen om te berechten. In juni kreeg hij een halfjaar uitstel om te laten zien dat Nederland zich daadwerkelijk inspant. Op 17 december is een beslissende zitting.

„Ik heb niet gehoord dat

er inmiddels stappen zijn ondernomen”, zegt Buruma, advocaat van Ilham B. „Als de minister het echt wil, dan moet hij dat wel laten zien.” Ook haar collega Seebregts, die een aantal andere vrouwen verdedigt, heeft nog geen concrete actie gezien. Het ministerie van Justitie en Veiligheid wil niet zeggen of en zo ja, welke stappen inmiddels zijn gezet.

Risico

Zolang Europese landen hun IS-vrouwen niet terughalen, moet er op z'n minst worden voorkomen dat de Koerdische kampen in minikalifaatjes veranderen. Dat zegt Hannah Neumann, namens de Groenen lid van het Europees Parlement.

Ondanks het risico dat IS'ers met zich meebrengen is het toch beter om de duizenden vrouwen terug naar Europa te brengen, vindt Neumann. „Ze vormen daar nieuwe netwerken, we weten straks niet meer waar ze zijn of ze ontlopen vervolging. Zelfs vanuit een hard veiligheidsoogpunt is repatriëring de meest logische route.”